

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravnistvo in ekspeditija v „Katal. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 258.

V Ljubljani, v soboto 10. novembra 1894.

Letnik XXII.

Shod zaupnih mož.

Dne 29. t. m. — kakor „Narod“ poroča — vršil se bo v Ljubljani shod zaupnih mož, kateri sklicujejo zaupniki narodno-napredne stranke. Meseca septembra je „Narod“ objavil v tem smislu poziv ter dostavil željo, naj tudi drugi slovenski listi o tem izrekó svoje mnenje. Zato smo tudi v „Slovenec“ mirno in stvarno razjasnili svoje mnenje o nameravanem shodu ter z ozirom na stvari objavljene gledé shoda v „Narodu“ izrekli, da imamo za tak shod zaupnih mož le — nezaupanje.

Ker pa „Narod“ zaradi tega vzlasti nedostojno bije po nas „brezdomovincih“, zdi se nam umestno, da danes še jedenkrat označimo nasproti nameravanemu shodu svoje stališče.

V prvem svojem članku „Na stražo“ je „Narod“ pozivljaj zaupne može na tak shod vzlasti z ozirom na boj za samoslovenske napise v Ljubljani. „Slovenec“ se je, stoječ na stališču pravičnosti, izrekel za dvojezične napise, kakor je pozneje na istem stališču stoječ zahteval pravic slovenski manjšini v Kočevji in slovanski manjšini v istrskih primorskih mestih. — Zadnji dogodki v Istri so jasno pokazali, da je bilo naše stališče gledé napisov jedino pravo, ker pravično. Vsi tisti slovenski listi, ki so obsojali naše načelo gledé dvojezičnih napisov v Ljubljani, izjavili so se proti samoitalijanskim znamenjem v Piranu in družih po večini laških mestih. To pa je le doslednost v nedoslednosti. Tu ni nobenih načel, marveč le velja geslo: Kar meni hasne, je dobro, kar meni ni po godu, je slabo. Ako bi bili „Narod“ in „Soča“ in „Edinost“ dosledni, morali bi odobravati načelo Italijanov v Piranu, ki se boré proti dvojezičnim napisom. In vendar so pobijali z vsemi silami z nami

vred krivičnost načela, katerega so pa za Ljubljano sami postavili in zagovarjali. — Tako se je tukaj breznačelnost imenovanih listov sama tako hitro obsojala.

V tem se kažejo krščanska načela, ki so nam vodilo vsega javnega življenja in načelo narodnosti, ki je neobhodno potrebno in stalno vodilo slovenske politike za narodno-napredno stranko.

To je bil prvi vzrok, zaradi katerega smo si izrekli priti shodu.

Drugi vzrok je bil članek objavljen v „Narodu“ v št. 216, v katerem je „Narod“ z betom bil po državnih poslancih Mihi Vošnjaku in Robiču in v ime celjskih in sploh slovensko-štajerskih nezavisnih in nekoaliranih rodoljubov pozdravljal misel, naj se skliče shod zaupnih mož iz cele Slovenije. — Iz teh besed smo sklepali, da se bodo na shodu napadali slovenski državni poslanci, štajerski in seveda tudi kranjski, ki ne plešejo po „Narodovi“ piščalki. Tega seveda nismo mogli odobravati in to je bil drugi vzrok, da smo se izrekli proti nameravanemu shodu ter ga označili kot shod narodno-napredne stranke. To je bil najbrže tudi povod štajerskim poslancem, da se vsled sklepa shoda ne udeležé, kajti jedino tako jim je mogoče ostati složnim.

V zadnjih dneh se „Narod“ nekako umika, ter bi vse, kar je dotlej pisal o nameravanem shodu zaupnih mož, rad utajil in skuša za shod konstruirati neko nadstrankarsko stališče. Toda dokler bo tako strankarsko naperjeno proti nam pisal za shod zaupnih mož, toliko časa tudi nikdo ne more verovati v njegovo navidezno nadstrankarsko stališče. — Zato pa se konservativna

stranka tega shoda ne bo vdeležila. Sklepe shoda pa bomo objektivno presojali; v kolikor se bodo strinjali z našimi načeli, bomo jih odobravali, v kolikor bodo nasprotni, bomo jih obsojali.

o združitvi Istre s Trstom.

(Glas iz Istre.)

Italijanskega časopisa „L'Indipendente-ja“ uredništvo razposlalo je nedavno iz Trsta vsem istrskim italijanskim časopisom in rodoljubom okrožnico, v katerem jih prosi, naj bi se izjavili, ali bi bilo umestno pričeti agitacijo, da se Istra administrativno združi s Trstom. To ni v prvič, da se je o tem vprašanju pričelo razpravljati, kajti o istem se je govorilo vže l. 1848, 1866. in 1884., no pri vsem tem ni prišlo do rezultata. Leta 1884 je bil sam „L'Indipendente“ nasprotnega mnenja. Da je pa sedaj uprav on poprijel to staro zaspalo inicijativo, pomeni, da se gospoda v Trstu bojé za obstoj svojih istrskih bratov in bi želeli v boljšo varnost združiti se, da se zjedinjene ne zgubé raz obzorje. Od dosti povabljenih izjavilo se je le par izbranih italijanskih rodoljubov, ki se pa v mislih ne strinjajo. Nekateri so nasprotni združitvi, drugi bi hoteli pogojno združitev, to je, da se Liburnija loči od združitve, tretji bi zopet želeli združitev vse Primorske od italijanske meje Građiške pričenši in Liburnijo z otoki.

Akoprav vprašanje ni smeti resno vzeti, — kajti težko bi bilo, da bi Tržačani hoteli žrtvovati svojo avtonomijo za to združitev — vendar pa bi bilo dobro slišati razna mnenja.

Z združitvijo vse Primorske v jedno skupino zahtevala bi se le jedna pokrajinska legislativa — jeden deželni zbor in odbor. Z ozirom na veliko ve-

LISTEK

Horatius redivivus.

(Šaljive podrobnosti iz potne torbe olimpskega potnika.)

Horacij, slavni Horacij, zopet čujemo resnico iz tvojih ust! A kje si že ti, kje so že časi, ko je še bilo in žilo tvoje srce! Kje je doba, ko si se dvigal na lahkih perutih svete poezije v sinje višave, da bi tam prost zemskih skrbij brenkal na zvonke strune svoje lire? — Daleč, daleč so že oni časi. Globoko v zatonu je že doba tvojega bivanja na zemlji. Le zlata zarija, večna zarija tvoje slave, spominja nas nekdanjega Horacija.

Mnogo se je spremenilo in prestvorilo na svetu, odkar počiva prah tvoj v hladni gomili, odkar biva duh tvoj v visokem Olimpu. Razpadel je mogočni prestol Avgustov, uničena je velevlast cesarjev, poražene so hrabre legije. Drugim je morala oddati žezlo mogočna, siva Roma, nekdanja vladarica vesmira. Nove države vrasle so iz starorimskih tal, kakor vzniknejo gobe iz trohlenih, gnjilih korenin posekanega hrasta. Novi narodi naselili so se po pokrajinah, po kojih je gospodaril nekdanji silni Rimec. Le starinski ostanki in črne razvaline kličejo nam nasproti: „Fuimus!“

Tudi tvoje sabinsko zemljišče, dragi Horacij, je sedaj v tujih rokah. Tuj gospodar obdeluje tvoj vrtec, kjer so gredice povsem drugače vrejene, kakor nekdanj. Vrči, iz katerih si tolikrat zajemal rujnega

vinca, leže razbiti v zasuti kleti. Na kose razletele so se krasne, pisane kupice, iz katerih si napival prijatelju Lamiji:

„Musis amicus tristitiam et metus
Tradam protervis in mare Creticum
Portare ventis: . . .“

Razrit je tlak, kjer si plesal s polno kupico v roki in pel:

„Nunc est bibendum, nunc pede libero
Pulsanda tellus . . .“

A te spremembe so še malenkostne, nevažne. Kaj bi bilo, slavni Horacij, ako bi poprosil gromovnika Zena — ako se ni morda ravnokar sprl s Hero — da bi ti milostno dovolil stopiti malo na ta svet? Kadar bi ti namignil s sivimi obrvmi ter prikimal z debelo glavo, kaj bi počel ti Horacij? — Jaz vem, kaj bi počel. — Poklonil bi se mu tako globoko, da bi si trčil z nosom ob koleno. Na to privezal bi na nogi sapoge, ogrnil ohlapno togo, ovil okrog temena pesniški venec, snel palico raz kljuko in prasnjal bi jo skozi olimpska vrata. Figo bi tiščal v žepu in radostno dejal sam pri sebi:

„Čakaj, stari godrnjač Zen, sedaj me pa ne boš imel tako hitro zopet v Olimpu! Ha, sem te vendar opeharil in ošušmaril jedenkrat po tisoč in toliko letih, da si me pustil malo ven na zrak. Sedaj pa — primaruha — kar doli v sabinsko deželico, kjer sva ga srebala nekdanj z Mecenatom prav po božji volji. Kar gabi se mi že ona kislica, ki jo zmerjajo nebeščani za — nektar. Po oni čobodri ali ambroziji ali kakor jo že hoče kdo imenovati, ščiplje me

kar po črevesih vselej, ko se je najem. Par kranjskih klobasic, kosač mastne svinjske krače, pošten kos slanine pa bokal sladkega — „nihil supra deos lacesso“. — — — Pač prav jo je pogodil prijatelj Uhland, s katerim sva se pred kratkim seznanila v Olimpu, pravo je pogodil, pravim, ko je zapel:

„Es reimt sich trefflich Wein und Schwein,
Und passt sich köstlich Wurst und Durst.“

Res, stih zлата vredna. V njih je vsa filozofija — praznega želodca.“

„Ti Zen pa“, pokaže figo proti nebu, „le maži si čreva s čobodro ambrozijo in prilivaj z rujno kislico — nektarjem. Privoščim ti iz srca oboje. Sučeta naj se Ganimed in Heba še urnejše in koketnejše okrog tvoje mize, vendar bi ne hotel biti sedaj v tvoji koži — saj bi mi bila tudi preohlapna. — Na svidenje, godrnjač Zen in vsi olimpski botri! — Na svidenje, jasni Olimp! — Zemlja je meni lepša.“

Sedaj pa, dragi Horacij, spustiva se doli na zemljo, ali da povem jasnejše, spusti se doli na zemljo ti, jaz te že čakam tukaj. Ni dolgo frfotala dolga, bela toga po zraku in Horacij dospel je na hrbet matere zemlje, ki je pritislila z gorečo ljubeznijo na srce izgubljenega sina. Priletel je v popolnem tuj kraj. Oziral se je na vse strani, da bi spoznal, kam ga je zaneslo naključje. Dolgo je razmotrival in premišljeval, a vse zaman: kraj mu ostane neznan.

Krog in krog je nizko grmovje, mej kojim se

6 h 7

činó slovenskega prebivalstva — posebno pa na kmečke občine — moralo bi se določiti istim tudi več sedežev v takem deželnem zboru in odboru. Deželni predsednik bi pa moral biti tak, ki ne bi smel prezirati večine primorskega prebivalstva. Pri taki združitvi, bi prišli v dotiko tudi goriški in istrski slovenski zastopniki s tržaškimi, ter bi tako podpirali jedni druge gledé potrebnih gospodarskih zahtevanj. Trst sam ob sebi bi tedaj postal pravo primorsko središče, in sedanji mestni zastop bi se moral ločiti od deželnega, ki bi dobil razmerno število sedežev za tržaške poslance, to je sedanje število 48 (mesto) in 6 (okolica) bi se moralo prekrojiti v razmerju z onim goriškega in istrskega deželnega zbora; kmečkim občinam, ki so na Primorskem v veliki večini s Slovani naseljene, bi se moralo priznati tudi večje število sedežev, nego je to sedaj določeno in tudi tržaška okolica bi se morala politički prekrojiti.

Vso Primorsko šteje vkup 705.481 duš, to je 318.869 Italijanov in 349.010 Slovanov; številke pa ne odgovarjajo realnej resnici, kajti moremo biti gotovi, da je na Primorskem — ako bi se pravično štelo — nad 400.000 Slovanov, a o resničnosti te trditve nas prepriča prihodnje ljudsko štetje.

Toraj, ako bi se ta združitev resnično vzela, po mojem mnenju, Slovani ne bi čisto nič zgubili, posebno tedaj ne, ko bi vzeli vse doseadanje primorske politične okraje v poštev pri združitvi.

Gospoda Italijani računijo tudi s tem, naj bi se od združitve ločila Liburnija, eventualno tudi kvarnerski otoki, da se tako zmanjša število slovenskih prebivalcev in izjednači z italijanskim. V tem slučaju bi bili Slovani v nevarnosti, kajti ako se od vkupnega števila primorskih Slovanov odšteje čisto slovenski okraj vološki od 44.484 duš in eventualno tudi kvarnerski otoki z 40.870 duš., tedaj bi Italijani Slovane številno premagali. Kam bi se smela pripojiti tedaj ta dva okraja? Da bi vlada ista pripojila k Hrvatski, o tem je dvomiti; ne bi drugega preostalo, kakor združiti jo s Kranjsko. Na vsak način vlada bi bila v veliki zadregi, kam s tema okrajema?

Kakor vže rečeno, stvar še ni za razpravo godna in dvomiti je, da tudi do resnosti pride, ker ni k temu ne izgleda in ne pravega zanimanja od strani tržaških liberalcev, ki bodo na vsak način v stvari odločilni.

Pričakovati nam je torej v tej zadevi odločilne besede merodajnih krogov in še le tedaj se bomo mogli spuščati v meritorno razpravo — do tačas pa delujmo, da vedno bolj tudi v Istri gre Slovan na dan.

Istrán.

Politični pregled.

V Ljubljani, 10. novembra.

Proticerkvene predloge na Ogerskem.

V ogerskih vladnih krogih nimajo upanja, da bi zmagali v gospodski zbornici s sedaj še ne rešenima proticerkvenima predlogama. Zaradi tega hočejo na vsak način počakati, da že rešene poprej dobé Najvišje

potrjenje. To, mislijo, da bode vplivalo na gospodsko zbornico, da bode odjenjala. Po zatrjevanju ogerskih vladnih listov vlado le odlašá sankcijo, ker so v potrjenje mu predloženi načrti zakonov važni in ker boče dati papežu priložnost, da se še poprej izjavi. Vladni listi so pa seveda trdno prepričani, da se predložene predloge potrdijo. Ogerski vladi pa prav povoljno najbrž ni, da se sankcija odlašá, ker s tem trpi njen ugled mej državnimi poslanci.

Ogerski pravosodni minister je predložil državnemu zboru načrt zakona, s katerim se ponižajo postavne obresti na 5 odstotkov. To velja seveda le za tista posojila, kjer niso kake drugačne obresti pogojene.

Protestantizem in socijalizem. Socijalistični „Vorwärts“ v Berlinu je prinesel ob letošnjem reformacijskem prazniku članek, v katerem omenja, kako so se ob reformaciji cerkvena posestva narejala za državna in vladarska. Berolinski list misli, da tisti, ki odobravajo tedanje postopanje reformacije, dosledno ne bi smeli ugovarjati poddržavljenju kapitalističnih posestev, kar hočejo socijalisti. Zgodovina socijalizma se začneja z Lutrom. V tem, kar piše „Vorwärts“, je mnogo resnice, kajti iz reformacije izvira vse zlo. Seveda s tem, kar je navajal „Vorwärts“, socijalistično rovanje še ni opravičeno, kajti stara krivica, nikakor ne opravičuje novih.

Dreyfuss. Predpreiskava proti častniku Dreyfussu zaradi izdajstva vojnih tajnostij tuji državi je končana. Vsi spisi so se izročili generalu Sanssieru, kot načelniku francoskega vojaškega sodništva. Ko jih ta general pregleda, jih izroči prvemu vojnemu sodišču, katerega vladni komisar je batalijonski načelnik Bezon de Omesville. Vojno sodišče bode sestavljeno iz jednega polkovnika kot predsednika, jednega podpolkovnika, treh batalijonskih poveljnikov in dveh stotnikov kot sodnikov. Nekateri liberalni listi močno izgovarjajo Dreyfussa in zlasti zatrjujejo, da je izključeno, da bi bil delal iz dobičkarije. Tudi nekateri poslanci baje delujejo na to, da bi se vsa stvar potlačila, kar se pa vendar ne zgodi. Vojna uprava francoska si ne bode dala zapovedovati od židovskih častnikarjev.

Pokrajinske volitve v Belgiji so za katolike ugodnejše, nego se je v prva mislilo. V sedmih pokrajinah imajo katoličani večino, liberalci pa v nobenem, kajti v litiški in heneravski pokrajini je večina odvisna od socijalistov. V antwerpenskem pokrajinskem zastopu je 52 katolikov in 36 liberalcev, v brabantnem 48 katolikov in 43 liberalcev, v zapadnofladerskem 74 katolikov in 2 liberalca, v vzhodnofladerskem 78 katolikov, 15 liberalcev, v linburškem 40 katolikov in 4 liberalci, v luksenburškem 31 katolikov in 13 liberalcev, v namurskem 47 katolikov, 4 liberalci, 12 socijalistov, v litiškem 37 socijalistov, 31 liberalcev in 15 katolikov, v hennegavskem 44 liberalcev, 23 katolikov in 22 socijalistov.

Ameriške volitve. Ker so v Ameriki volitve za zbornico in za volitev predsednika za republikansko stranko ugodno izpale, se zopet ugiblje, se li vpelje kako povišanje carine. Pomenljivo je, da je z veliko večino voljen v zbornico Mac Kinley, kateri je pod prejšnjo vlado bil sprožil misel, da se naj carina poviša. Novi predsednik republike bode Harrison. Ta prevrat v Ameriki bode zopet odprl vrata raznim špekulacijam, kmetovalcem bode pa škodoval. Republikanci gledajo le na interese industrije, demokrati, ki so propali, pa na koristi kmetijstva.

Socijalne stvari.

Socijalisti v Italiji.

Dne 23. oktobra so časniki razširili novico, da je italijanska vlada s posebnim dekretom razpustila vsa društva, ki se imenujejo „društvo soc. demokratskih delavcev“. Ta udarec ni zadel samo političnih društev, temveč tudi izobraževalna, podporna in strokovna društva, ki so bila na sumu, da so rovala proti obstoječemu redu. Ta vladna naredba, ki je razgnala 271 raznih društev, je po vsi Italiji vzbudila veliko pozornost. Vlada je porabila novi izjemni zakon proti anarhistom z dne 19. jul. t. l., dasi je Crispi v zbornici obljubil soc. demokratskim poslancem, da vlada ne bode uporabila tega zakona proti njihovi stranki. Zakon govori samo o „anarhistih in zločincih“, vendar je vlada že preje prepovedala kongres soc. demokratske stranke, ki je bil sklican na 7. dan septembra v Imoli. Poslanca Prampolini in Agnini sta v Rmu vprašala Crispija, zakaj vlada ta izjemni zakon uporablja proti soc. demokratom. Dobila sta odgovor, da ta društva širijo sovraštvo proti obstoječemu socijalnemu redu, podpirajo delavske štrajke in tako pripravljajo revolucijo.

Dne 29. septembra je vseh pet soc. demokratskih poslancev, ki sede v italijanski zbornici, stavilo interpelacijo na ministerskega predsednika Crispija, zakaj preganja delavce njihove stranke, dasi obsojajo početje anarhistov, ker jim je bil javno obljubil, da bode vlada uporabljala zakon le proti anarhiji. Za odgovor so dobili ukaz, da je strogo prepovedana tudi delavska himna.

Crispi se moti, ako misli, da bode s silo zatrl nevoljo med ljudstvom, ki izvira iz žalostnih gospodarskih razmer. Imenovani soc. demokratski poslanci (Agnini, Badaloni, Berenini, Ferri, Prampolini) so možje, ki zastopajo kmetiške okraje med Apeninami in Padom, torej Emilijo ter južne dele Lombardije in Benečije. Dva sta advokata, dva vseučiliška profesorja in jeden tajnik trgovinske zbornice. To dokazuje, da niso soc. demokratje iz poklica, temveč iz prepričanja, ker vidijo rastočo revščino v sicer bogati pokrajini. Stari prostomislec Crispi vidi, kako vedno glasneje delavski stanovi zahtevajo kruha ter se upirajo „obstoječim razmeram“, zato je letos v Napolju v svojem govoru naglašal, da si morata cerkev in država podati roke ter „zapeljane

vije samotna steza. Ne hiše, ne človeka ni videti nikjer v okrožju. Vse je t'ho in mirno. Rahla jutranja sapica milo duje skozi omladno cvetje zgodnje pomladi.

A glej: „V zlatem vozu se pripelje solnce“ in poboža ljubeznjivo po licu starega znanca svojega, ki ga je nekdanj proslavljal:

„Alme Sol, curru nitido diem qui
Promis et celas aliusque et idem
Nasceris . . .“

V tem začuje se v bližini neko žvenkljanje, za tem pa klic: „Hej, Belša, hej, gori!“

„Aha,“ dé Horacij sam pri sebi, „pri Sloven-
cih sem!“

Žvenkljanje prihajalo je vedno bliže. Po stezi prižene mal pastirček čredc. Spredaj je šla lepo re-
jena krava, imajoča za vratom težak zvonec, ki je
nejednakomerno zvonkljal.

Horacij glede, poslušá in se čudi. „Mile bože,
čuda velikoga! Kako more li iz one kovinaste lupine
prihajati tako prijeten glas!“

„Deček, čemu si pa obesil kravi ono stvar za
vrat?“ vpraša Horacij radovedno pastirčka, pogledu-
jočega v svetem strahu čudno opravljenega tujca.
Po precej dolgem odmoru ojunači se deček vendar
in odvrne:

„Zato, da vodi čredo in da je ne izgubim tako
lahko.“

„Ahá, tako je, tako,“ zazija Horacij od začu-
denja. „Ze vem sedaj.“

„Toda, deček, bi mi li vedel povedati, kod bi
prišel najložje do ljudi?“

„Stopite kar doli po tej stezi, dokler ne pridete
na cesto. S ceste zagledate koj v bližini vas.“

„Hvala ti, deček!“

Pastir žene naprej svojo čredo, Horacij pa stoji
še vedno na istem mestu in zre za priprostim pas-
tirčkom. Ustnice pa so mu šepetale lepe besede:

„Beatus ille, qui procul negotiis . . .!“

Potem napoti se tudi Horacij po omenjeni stezi
proti cesti. Ni dolgo hodil in izginolo je grmičje.
Pred njim odprla se je prostorna ravan, po koji se
je vila gladka, lepa cesta. Horacij pospeši korake in
kmalu bil je na cesti.

„A kaj pa to? Kaj pomenijo ti koli ob cesti?
Čemu so neki napeljane žice od kola do kola? —
Čudo, grozovito čudo. Saj ni to morda kaka pre-
graja ali bran proti ropnim živalim ali celó proti
burji in nevihtam?“

Horacij se ne more dovolj načuditi. Neizmerno
ga muči radovednost, a ne more je utešiti, ker ni-
kogar ni, da bi raztolmačil in rešil težavno uganko.

A ravno k sreči pridrsa star kmet po cesti.
Brez oščavanja stopi Horacij k njemu ter ga vpraša
prav uljudno: „Očka, čemu ste pa nasadili te kole
tu ob cesti in čemu so vam one žice?“

„Na večne čase amen,“ odgovori kmet in gre
mirno dalje.

Horacij je menil, da ne razume kmet sloven-
ščine, povpraša ga torej še jedenkrat, a nemški.

Kmet se neumno-prijazno nasmeje in pravi, oziraje
se na nebo: „No, lepo vreme, lepo bomo imeli, ako
Bog da.“

Sedaj pade še le Horaciju v glavo, da je morda
kmet gluhi. Ponovi torej vprašanje, a glasno, in po-
godil je pravo. Razumel ga je km-t. Premeril ga
je neverno z očmi od nog do glave, kakor bi hotel
reči: „Kako more kaj takega vprašati tako odrastel
človek?“ Slednjič vendar odvrne: „I. to vse je pri-
pravljeno, da se mej sabo pogovarjajo veliki go-
spodje, ako so tako daleč vsaksebi, da ne morejo
povedati drug drugemu kar v zobe, kaj bi radi.“

Kmetova definicija zmedla je še bolj štreno
Horaciju. Nevoljno se je obregnil nad kmetom:
„Had in Cerber, stavec! Menil sem, da je kaka
iskrica pameti pod vašo sivo črepinjo, sedaj pa vi-
dim, da hočete le norce briti z mano. Toda, kaj
mislite, da sem si skrivencil pamet, da bi veroval
vsako abotnost, ki mi jo poskusi kdo natveziti
na nos?“

„No, glej ga šmenta, raca na vodi! Kakor ne
bi imel na vsem božjem svetu drugega dela, kakor
vas voditi za nos, ki bi mi sicer ne bilo težko, kakor
kaže. Kar sem vam povedal, je resnično, kakor bi
sveti Peter podkrižal in Bog pečat udaril.“

„A — pri Zenovih hlačah — kako je mogoče
pogovarjati se po žici?“

„Mogoče ali nemogoče, a vendar je tako, kakor
sem dejal. Jaz vam ne morem povedati vse na
drobno, zakaj je tako in ne drugače. (Dalje sledi.)

ljudske množice zopet spraviti na pot pravice in ljubezni. Ljubezen in pravica v ustih Crispijevih! Mož se moti, misleč, da je cerkev dekla njegova in duhovniki pandurji.

Italijanska soc. demokratska stranka je še mlada; ustanovljena je bila šele pred dvema letoma. Njen program so nauki Marksovi, sedež vodstva v Milanu, kjer izhaja glavno glasilo „Lotta di classe“. Ta list urejuje poslanec Prampolini v duhu nemškega „Vorwärts-a“. Ob jednom izdaje ondi advokat Turati tednik „La Critica Sociale“, ki soc. demokratskem smislu hujska delavce proti višjim stanovom. Manjši listi izhajajo v Kremoni, Komu, Turinu, Bergamu, Imoli, Forliju, Raveni, Modeni itd. Vsem pa je duševno središče Milan. Ker je ravno v Gor. Italiji najbolj razširjena in razvita industrija, zato se tudi razširja tukaj socialistično gibanje. Pomenljivo pa je, da je vseh pet soc. demokratskih poslancev izvoljenih v kmečkih občinah.

Pri zadnjih volitvah l. 1892 je stranka postavila 25 kandidatov. Sicer pa soc. demokratska stranka v Italiji ni tako razširjena, kakor v Avstriji ali Nemčiji. Posamezne pokrajine so si še do danes nekako tuje, takozvani partikularizem ima še močne korenine med ljudstvom. Vladna izjemna naredba boče italijanske delavce potisnila v radikalni tabor, in potem naj Crispi gleda, kako pomiri duhove, Sicilija je itak pripravljena za vstajo. △

S slovenskih Karavank.

(Dalje).

„Živina je nemirna, megla se vzdiguje iz ravnine, ptice se pode sem in tja, nevihta bomo čez noč dobili“, pravi majer. Ustrašil sem se tega, ker vedel sem, da je tu v gorah nevihta vse drugačna, kot v ravnini; a po drugi strani sem želel tudi njo poskusiti. In res! Bližal se je večer. Storžic s sosedom Kokovnico so kmalu gosti črni oblaki zakrili. Toda ne dovolj, da se ti vale od juga, ampak pripode se tudi od severa in kakor se zdvijani morski valovi čez nizko obrežje vale, tako se valijo gosti, črni oblaci čez Košuto.

Vname se strašen boj v nebni višinah. Začne bliskati in grmeti, da je ves čas blisk razsvetljeval črno temo, katera je vsled nevihte hitro pritegnila. Grmelo pa je tudi tako, kot bi bile začele gore skup padati. Vlija se je strašna, z debelo točo pomešana ploha. Uborna lesena kočica se je kar tresla, in pričakoval sem, da vsaki čas skup pade. Privoščil bi bil onim našim akademikom, ki so se pred nedavnim časom prvokrat na Slovenskem očitno izjavili, neodvisne da bi bili tu. Prepričan sem za gotovo, da bi v teh okolščinah ne bili izgovorili nedostojnih besedij, katerih naj se pred vsem narodom sramujejo. To niso več sinovi matere Slave.

Spalo se je v tacem vremenu seveda slabo, posebno ker je strašna ploha deloma tudi skozi streho vedela pet najti. Uboge ovce v Košuti, in goved na prostem, mislil sem ponoči. Toda Bog že poskrbi tudi za živali. Ovcam je dal gorek kožuh, govedo s konji pa dobi dobro zavetje pod mogočnimi, košatimi planinskimi drevesi. To so letela pod nje, ko se je nevihta napravljal! Dasi je bila to strašna pa dolga noč, minula je pa le. Vihar se je polegel, in zjutraj je v vsem svojem veličastvu izza vshodnih gora priplavalo krasno, prekrasno solnce. Kako mogočno, kako jasno razodevaš se že v naravi; večni Stvarnik! Slava Ti na višavah! Da se poleg zemeljskih mislij naš duh ravno na planinah tako rad povzdigne v rajske višave, pripoznal boče gotovo vsakdo, ki je že bil visoko vrh planin. Tu je človek bliže nebu, bliže Stvarniku.

Govedo urno hiti na prosto, da si v gorkih solnčnih žarkih posuši in ogreje premočeno dlako!

Čaka nas še dolga pot skozi ves Bornov svet do Jezerskih planin in potem po Bistriški dolini nazaj v ravnino; zato palico v roko, torbo čez ramo in hajdmo skozi leso v živalski vrt! Ako bi se baronu ne bilo dovolilo ograje, ki pride od „Jeruzalema“ gori, po vshodni meji planine Kofe notri do vrha Košute narediti, zaviti bi se bila morala v sredi po pobočju Košute, in tako bi ne bile štiri velike planine Sije, Pungraf, Tegošče in Jalpolok, ki leže nad Bornovimi gozdi in segajo do vrha Košute, notri ograjene. Seveda! Žid je mislil, da mu bodo kmetje te planine kar prodali, ako jim le denar pokaže. V začetku so še precej hitro pašne pravice nanj prehajale; toda sedaj so omahljiveci že večinoma

prodali, ostali kmetje pa se ne bodo dali judovim novcem zapeljati. Born je začel to tudi sam spoznavati, zato misli planine ven ograditi. Nakupljenih deležev seveda ne more odtrgati, ako kmetje ne puste razdeliti. K temu se pa gotovo v svojo škodo ne bodo dali zapeljati; kajti govede je sedaj toliko manj notri kolikor pašnih pravic je prodanih, baron Born se pa, mislim, tudi z živinorejo ne bo začel pečati, ker njegov šport (pasijon) je divjačina.

Veliko preglavico delalo mu bode tudi še, ker imajo kmetje po njegovem svetu pravico pasti. Rad bi jih odškodoval s svetom; toda kmetje so včasih tudi muhasti in trdovratni. Sedaj pa misli lese napraviti, da bi se živina v servitutni svet past hoditi zamogla. — Res prijetno je v teh gorskih pašnikih! Pod vrhom, kjer je strmo, pasejo se ovce, a spodaj je svet bolj raven, in tu prijetno done zvonci govede. V nekaterih planinah imel je včasih vsak večji gospodar svojo kočico, a ko so sedaj še mnogi svoje pašne pravice prodali, stoje njihove kočice prazne tu in — razpadajo. (Dalje sledi)

Slovstvo.

Nevesta Kristusova, podučna in molitvena knjiga za pobožne krščanske device, posl. župnik B. Bartol. Šesti natis. Založilo katol. tisk. društvo. — Jako priljubljen in obče znan molitvenik ne potrebuje, da bi ga krščanskim dekletom priporočili še posebej, ker šesti natis kaže, kako da vstreza svojemu namenu.

Slovenska bajnica. — Suopič 29. Narodne pripovedke v soških planinah. Iz naroda za narod zbral in napisal A. G. II. — Cena 12 kr. V Gorici.

Glasba.

V koncertu „Glasbene Matice“.

kateri se vrši, kakor že naznanjeno v ponedeljek, 12. t. m., nahajamo mej drugimi krasnimi skladbami tudi dr. Anton Brucknerjevo „Ave Maria“. — Skladatelj, rojen l. 1824 v Ausfeldenu v Gornji Avstriji, je slavil 4. sept. t. l. svojo sedemdesetletnico. Na Dunaju so pred nekaj dnevi že slavili ta izredni prigodek, in so o tej priliki tudi proizveli najslavnejšo njegovo mašo F-moll. — Sin vaškega učitelja postal je kot deček pevec v samostanu St. Florianu in pozneje podučitelj, učitelj in končno samostanski organist. Onda še ne dovolj naobraženi mož je štedil čez leto denarje, da se je „leto na leto podajal k Sechterju na Dunaj, kjer si je pridobil toliko popolnost, da si je potom konkurenčne preskušnje pridobil mesto stolnega organista v Lincu. Posle se je preselil na Dunaj in nasledoval Sechterja kot dvorni kapelni organist in profesor na konservatoriju. Leta 1875 postal je lektor na vseučilišču, katero mu je je hvaležno podelilo predlanskim častni doktorat. — Bruckner je največji symphonik in je zložil kot tak 8 symphonij. Le v nekaterih posebnostih ga prekašata doslej dr. A. Dvořak in Brahms. Poleg teh symphonij je daleko znan njegov veliki Te Dèum, cela vrsta maš, gradualij in offertorijev in veliki moški zbor „Germanenzug“. Dasi tega velikana glasbenega v duhovitosti in zajedniški strogosti v rysthmiki ne presega nikdo, si je vendar ta „cerkveno-glasbeni Wagner“, kakor ga nazivljejo radi, zaslužil dovolj sovraštva z večih strani sosebno pa še s Hanslickove.

Uprav cerkvena strogost velikanskih njegovih skladb, katera se ne oddalji nikjer in nikdar, kaže najbolje mojstra, ki deluje z majhnimi sredstvi brez modernih hipnih učinkov, pa venderle presega i v polnoglasju in v kontrapunktiški izvežbanosti po krasni instrumentaciji celo klasike, kakoršen je Palaestrina.

Globoka čustvenost in neomejena verna udanost ne daje v njegovih skladbah ni najmanjšemu dvomu mesta. To nam sosebno še predočuje ponedeljski „Ave Maria“. Koliko umnost, koliko duševno čutstvo in kak razum se sklada tu v tako majhni skladbi!

Ženskemu troglasnemu zboru se nalaga, da prvi pozdravi v nežnem stavku „Češeno Marijo“. „In blagoslovljen“ pričinja sam četveroglasen moški zbor, ki v krasni jednostavnosti, a toli izrazovito predava visoke misli skladateljeve v sledečih besedah stavkovih. „Jesus“ vsklikne nato verno najprvo moški zbor, zvest moževemu poslanstvu, v drugič pridruži se mu krepko starejši ženski spol, žené prisposodablajoč in v tretjič zagromi — v razloček od prvih dveh vzklikov, ki izražata bolj tiho udanost v goreči vernosti, vsa množica z deco vred v polnih sedmeroglasnih trozvokih sveto ime, „Sveta Marija“ zglesi se na to ponižno ves zbor. No, h kratu se

pretvori ta verni klik v mogočen jek, ki izraža v svojej silni mnogoglasnosti vse veličastvo njeno kot „Mati Božja“. A vže sledi prošnja, katero zopet moški prično: „prosi za nas“. Visoko tje gori odmevajo v visokih ženskih glasovih te besede izražujoč otroško milo svoje nade. In zopet pada zbor niže in niže, označujoč „grešnike“ in velikanski razloček mej Božanstvenim, katero preveva vse doselejšno, in mej njimi. Ta padanje pa se spremeni bolj in bolj v grozo, katera pa ne zdriza s strahom človeštva, marveč nekako blaženo udanost v božjo voljo prisposodablja. Ponavljajoč še jednič prošnjo skonča divna skladba, ki bode izvestno tudi pri nas splošno ugajala, v strogo-cerkvenem stavku „Amen“.

Nove orglje v Ljubnem na Gorenjskem.

4. nov. so bile v Ljubnem po mil. g. stolnem prostu dr. Leonardu Klofutarju, blagoslovljene nove orglje, ki sta ju izdelala brata Zupan v Kamnigoric. Delo to je njuno 49. Dne 4. nov. popoldne sem ju kot odposlanec preč. knezoškofijstva preskušal in tu podajam v proslavo domače umetnosti vestno poročilo.

Pred vsem omenjam, da stoje orglje na prostem kuru, in to je orgljam v veliko korist. Muogo borbe je bilo zavoljo tega, ker ljudem so le preveč ljube klopi na kuru, dasi je v cerkvi muogo prostora; a tu je obveljalo načelo, krepko zastopano po Zupanih, ki se tesno naslanjata na določila preč. knezoškofijstva. Omara iz mehkega lesa je sicer priprosta, malo pozlačena, a jako lepa; pred njo je igralnik in krog njega dovolj prostora za pevstvo. Meh se nahaja na dnu omare; sestane iz magacina in dveh zajemalcev. Novo je pri tem, da zajemalca odjenjata od svojega dela, kakor hitro je napolnjen magacin. Abstrakti vise na gumbih od medi, in se dajo z lahka odpeti. Piščali so lepo polirane, Principal v v prospektu, vse imajo ovijalke (Stimmschlitten) za oglasbo. Les jako lep in suh. Mehanka je izvrstno pousnjena, opaziti ni niti najmanjšega ropotanja. Igrava je lahka in precizna. Intonacija, na katero sem posebno pazil, je enakomerna. Principal krasno rezoč, Gedeckt temen in močen, kakor se spodobi za pokritje vriščečih glasov pri orgljah, ki imajo v manalu 16'. Gamba po moji želji bolj rezoča, nego prej. Dve flavtici jako ljubeznivi. Miksture se ponavljajo dvakrat, je sicer nedostatek, pa vtemeljen v pogodbi, vendar se s tem pride v okom prekričečim glasom v višini. — Pedal ni premočen, čemu tudi? Saj se poljubno sklene ž njim manual in tedaj vstreza vsem zahtevam. Zbiralniki delujejo odločno.

Orglje so tedaj vestno izdelane po dispoziciji, so brez hibe prešle v last cerkve, cena 1350 gld. majhna. Delo hvali mojstra.

Dispozicija orgelj: Manual: 1. Principal 8'. 2. Gedeckt 8'. 3. Gamba 8'. 4. Flauto traverso 8'. 5. Flute octavianta 4'. 6. Octav 4'. 7. Mixtur 3—4 fach. — Pedal: 8. Subbass 16', 9. Octavbass 8'. — Zbiralniki: 10. Octav-Coppel. 11. Pedal-Coppel. 12. Mezzo-Forte. 13. Piano. 14. Fortissimo. P. Hugolin Sattner.

Koledar

za 46. teden leta 1894.

Nedelja 11. nov.: 26. pobink. evang.; Pri-lika o dobrem semenu. Mat. 13.; Martin škof. Ponedeljek 12. nov.: Martin p. m. Torek 13. nov.: Stanislav R. sp. Sreda 14. nov.: Mena, m. Jozafat. m. Četrtek 15. nov.: Leopold sp. Petek 16. nov.: Otmar, op. Sobota, 17. nov.: Gregor šk. Lunin spremin: Šip 18. nov. ob 8. uri 47 m. zjutraj. Solnce izide: 15. nov. ob 7. uri 7 m., zaide ob 4. uri 23 m.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 10. novembra.

(Osebne vesti.) Naš rojak g. Ivan Steklasa, profesor na kr. moški učiteljski šoli v Zagrebu, je prideljen kr. realni gimnaziji iz ž njo združeni višji trgovski šoli v Zagrebu. — G. Ivan pl. Zajc, najznamenitejši hrvaški glasbenik, bode dne 17. prosinca 1895. praznoval 25letnico, odkar deluje na hrvaškem glasbenem zavodu, in 50letnico, odkar vspešno deluje na glasbenem polju. Ravnateljstvo narodnega glasbenega zavoda slavljencu na čast priredi sodelovanjem „Kola“ slavnostno predstavo. — Podpolkovnik Andrej plem. Sli vnik je umirovljen. Tem povodom mu je izročeno Najvišje zadovoljstvo.

Dne 9. t. m. je bil dvorni svetnik Fr. Šuklje od cesarja sprejet v avdijenci.

(Sedemdesetletnica.) V Kamniku obhaja 12. novembra sedemdesetletnico č. p. Calzija Novak, mašnik frančiškanskega reda. Porodil se je 12. novembra 1824. leta v Ribnici. Frančiškan je postal 22. avg. l. 1845., v mašnika posvečen 22. septembra leta 1849. Deloval je veliko let kot jako priljubljen učitelj ljudske šole v Novem mestu, Kamniku in Brežicah, in ondi tudi kot gvardijan. Bil je vseskozi vzgleden redovnik, goreč in vstrajen spovednik. Ne navadno krepkemu, mladeniško jakemu č. jubilanu želimo še mnoga leta, zlasti, da bi se svojimi štirimi sobraty, ki so bili z njim posvečeni in so še vsi živeči, enako čvrst dočakal zlate maše.

(Priznanje) V četrtek je posebna deputacija g. dr. G. Gregorinu, odvetniku v Trstu, izročila zlato žepno uro z zlato verižico v priznanje in hvaležni spomin tržaških Slovencev za njegovo pošteno delovanje na narodnem polju, posebno pa za slovanske šole v Trstu. Na verižici visi zlata ploščica z napisom: „Prvoboritelj za slovanske šole v Trstu dru. Gustavu Gregorinu“, na drugi strani: „Tržaški Slovani 1894.“

(Iz štajerskega deželnega šolskega sveta.) Imenovani so: Nadučiteljem na ljudski šoli pri Sv. Duhu pri Gor. Radgoni Jos. Benko, učitelj v St. Jurju; učiteljem v Grizah Fr. Gostiničar, podučitelj v Sostanju; učiteljem pri Sv. Križu poleg Ljutomera tamošnji podučitelj A. Herzog, podučiteljem na deški šoli v Ljutomeru J. Vrščaj, podučitelj v St. Jurju ob j. z.

(V kapeli usmiljenih bratov) v Kandiji je bila nedavno blagoslovljena altarna slika rožniveenske M. B., katero je naredil g. S. Ogrin. Za njo sta darovala: g. Avg. Šinkovec, kapelan v Stari Loki, 50 gld., g. Frid. Soss, trgovec v Ljubljani 5 gld., gosp. Jožef Zorc v Kandiji je obljubil 50 gld. — Vsem darovalcem presrečna hvala!

(V kat. rokodelskem domu v Novem Mestu) je bila 4. t. m. veselica. Pomočniki so zapeli pod vodstvom pevovodje g. P. Otokarja štiri pesnice jako dobro, potem se je igrala mala burka: »Če-gava bode žena?« ki je vzbudila mnogo smeha. Tombola je prinesla za društvene namene lep dar.

(Slovensko gledališče.) »Nitouche, Nitouche. Ali si že videl in slišal ta biser slovenskega odra?« Tako smo slišali večkrat zadnje dni v Ljubljani. Tudi taki, ki sicer ne pohajajo v gledališče, šli so si ogledat to redko prikazen. In kaj je na vsem: Nekaj mičnih melodij, mnogo »pikantnih« prizorov in poln oder — recimo — oseb, kakoršnih najdeš največ v — Parizu in pa nekaj predpustnih norcev. Ali je naravno, sploh mogoče, da mlada Denise de Flavigny (Nitouche), ki je sicer lahkoživ prikupljiv »škratelj«, v eni noči postane razbrzdanka, ki poje v vojaški družbi do cela umazane pesni? Ne, Nitouche in organist Celestin sta figuri v lajni, ki skačeta ter se zvijata po okretalu godčevem, včasih pa govorita in ne vesta — zakaj in kako. Igralci so bili sicer bolj diskretni, manj dvomljivi in pametneje oblečeni. Morda o priliki še katero rečemo o tem »biseru slovenskega repertoarja.«

(Glasnika) 1. številka je že izišla. Na prvi strani je natisnena »naša pesem«, v kateri se opeva delo s krščanskega stališča. Za pozivom uredništva se pod naslovom »Naša organizacija« opisuje potreba, da se delavci združujejo med seboj; ravno tam so pričete tudi resolucije slov. katol. delavskega društva. List ima tudi mično povest »Sprava« v razvedrilo; odstavek »zdravje« nas poučuje o kakšnosti stanovanj in o Heilserumu; v »drobtinah« je pa mnogo delavcem zanimivih stvari. — Zunanja oblika je lepa in če ostane list tudi gledé vsebine vedno tak, ga smemo najtoplejše priporočevati. Ker se z »domoljubom« v izhajanju vrstita, si ga bodo marsikateri izmed domoljubovih bralcev gotovo zraven »Domoljuba« naročili, da dobodo vsak teden berilo. Naročnina (80 kr. za celo leto) se pošilja, kakor smo že naznanili uredništvu, Poljanska cesta 58.

(„Nemška posest“ v nevarnosti!) Poroča se nam: Nemški listi tužnim srcem oznanjajo v telegramih itd., čudečemu se svetu tužno vest, da je »nemški« (bogné!) trg Spodnji Dravograd v silni nevarnosti, ker znajo pri občinskih volitvah dné 20. nov. zmagati zlobni »Slovenisch-clericalen«. Kličejo svoje rojake na pomoč, morda hočejo celo da se jih usmili — koalicijski! —m—

(Naznanilo.) Usmiljeni brat iz Kandije pri Novem mostu Fr. Aleksij Pirnat nabiral bo

prihodnji teden po Ljubljani milodare za zavod usmiljenih bratov pri Novem mestu. Kaže se namreč, da se dosednji prostori za oskrbljevanje vseh bolnikov, ki se oglašajo v bolnico, pretesni in da treba jih razširiti. Zavod usmiljenih bratov misli na to, a izvršiti tega ne more brez milodarov. V ta namen priporočamo nabiralcu milodarov blagohotnih ljubljanskih po svoji radodarnosti pohvalno znanih prebivalcih.

(Visoko pismeno priznanje) došlo je te dni tukajšnjemu poznatemu lekarnarju g. Gabrijelu Picoliju od tajništva Nj. cesarske visokosti gospé cesaričinje-vdove nadvojvodinje Štefanije, na nje povelje, v katerem izraža visoka gospá zadovoljstvo in priznanje gledé na učinek opetovano vporabljevanih zobnih kapljic, koje prireja označeni lekarnar.

(Umrli.) Je dné 8. t. m. čg. Karl Bauer, zlato-mašnik, kn. šk. dub. svetovalec, in zupnik v St. Lipsu blizu Mostiča na Koroškem, star 83 let. Pokojni se je porodil dné 11. jan. 1811. v St. Tomažu ob Celovcu bil je v mašnika posvečen dné 1. avg. 1835. N. v m. p.!

(Iz Reke) Nekaj vode je že pretéklo po novem reškem vodovodu — odkar ni bilo ravno posebnega iz tega čudnega mesta zabilježiti. Res, čudni so ti gospodje v tem prodanem mestu. Madjari so kar vsem glave zmešali. Ker se nadejajo kmalu novih ženitvenih in necerkvenih postav — začeli so zopet premišljati, kako bi se moglo Reko od senjsko-modruške biskupije odtergati ali imeti lastno biskupijo — ali pa kakšnega biskupskega vikarja, kakor n. pr. Budimpešta. Tak predlog stavil je nekdo v magistratski sednici — se ve, vsem pametnim v posmeh, a v odobravanje mnogim pomešanim reškim glavam — po imenu katoličanom. Tim modrim glavam pridružili so se tudi reški Srbi. Tudi oni bi se radi odtrgali od svojega vladike in se raje priklopili kateri vladikovini tam v Madjarski. Menda jim bode spodletelo, kakor prvim in ostali bodo na cedilu osramočeni. — Pred nekoliko dnevi bila je reška deputacija sê županom na čelu v Pešti, da poda diplome častnega meščanstva Wekerlu in njegovemu drugu — ali Wekerle se malo zmeni za reško diplomu. Neki dopisnik toži namreč iz Pešte, da se je zelo začudil, ko je zvedel, da pri sprejemu pri kralju — ni bilo te deputacije, da Wekerle je ni še na soiré povabil — kjer so drugi povabljeni bili. Prav jim je tem petolizcem. Župan ostal je še nekaj dnij v Pešti in proučaval način, kako tam — ulice čistijo.

(Potrjen zakon.) Presvetli cesar je z odlokom, dne 4. t. m. potrdil od goriškega dež. zbora sklenjeni načrt zakona o razpustu selske občine Dolenja. ¶

(Nezgodna železnica.) Danes ob eni uri po noči je prišel odvodnik južnega kolodvora ljubljanskega Kušar Viktor ravno v tistem trenutku na ogibališče, ko je pridrdral vlak mimo. Vlak mu je zdrobil obedve nogi. Težko ranjenega so takoj pripeljali v deželno bolnico, kjer se mu je ob dveh po noči amputiral primarij dr. Hajmir obedve nogi. Eno nad drugo pod kolenom.

(Pobegnil) je dne 7. t. m. 22letni prisiljeni kaznjeneec Andrej Zaletel z Vel. Loke, ki je delal pri zgradbi nove bolnišnice v Ljubljani.

(Počasi vozite!) Včeraj popoldne postane neka košarica s svojim vozičkom, na katerem je imela do 400 jajec, pri mitnici na Dunjski cesti, da plača užitnino. Mej tem pridirja od kolodvora izvošček, zadene ob voziček ter ga prevrne in naravno razbije vse kurje blago. Ne zmeče se za krik prestrašene ženske drvi izvošček v mesto.

(Licitacija za zgrajenje šole v Tribučah) vršila se bo dne 29. novembra t. l. ob 10. uri dopoludne v Tribučah. Zgradba je cenjena na 6283 gld., vadija položiti je pred licitacijo 310 gld.

(S Koroškega) dné 9. nov. Omenili ste že, da so vojaki našli na vežbališču »vres« ob Celovcu nekaj dinamitnih patron. Bilo jih je vkup 16. Zakrilo jih je tam pet fantov, ki so jih, kakor so sami rekli, našli pri Holenšniku pod Goričico, ko so tam hoteli krasti — kuretino. Čudno! — Vol je blizu Pliberka neko deklo, ko je napajala živino tako hudo poškodoval, da je s strašnimi bolečinami kmalu umrla. — Raiffeisenovo posojilnico so ustanovili dné 4. t. m. v St. Janžu na Mostiču. Hranilnim vlogam dajejo po 3 1/2 %, za posojila jemljejo 4 1/2 %.

(Tatovi) na Koroškem kar zaporedoma žanjejo, kjer niso bili sejali. Po noči od 3 do 4. ure vlomili

so v pošto v St. Andražu v Labodski dolini in tam odnesli denarja okoli 600 gold., noč pozneje pa so poskušali svojo srečo v lekarnici v Volšberku, kjer pa nič niso dobili. Po noči 7. t. m. so obiskali grad Rain baronovke Guthmannsthal ob Celovcu in odnesli precej dragocenih kamenov, perila itd. O tatovih kakor navadno ni duha ne sluha.

(Zagotovitev kuhinjskega orodja in bolničnih potrebščin) V namen zagotovitve kuhinjskega orodja in bolničnih potrebščin za leto 1895 za vojaške zdravstvene zavode v okolišju c. in kr. 3. voja, in sicer za garnizijsko bolnišnico št. 7 v Gradcu, 8 v Ljubljani, 9 v Trstu, četne bolnišnice v Gorici, Celovcu, Mariboru in Ptuju, potem bolniške hiše v Celju, Trbižu in Beljaku vršila se bode dne 20. novembra 1894, ob 10. uri dopoludne pri garnizijski bolnišnici št. 7 v Gradcu ponudbena obravnava. Ponudbe je vložiti do gori imenovanega dne pri c. in kr. garnizijski bolnišnici št. 7 v Gradcu. Podrobnosti in seznam predmetov, katere je zagotoviti, pogledajo se lahko tudi v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

(Papirnatih goldinarjev) je bilo koncem oktobra še 244 milijonov v prometu; od julija so jih vzeli iz prometa 35 milijonov. Petakov in petdesetakov so vzeli iz prometa za 9 milijonov.

(Starinske najdbe.) V Celju so pri kopanju zemlje za temeljno zidovje »Narodnega doma« našli več marmornatih kamnov z okraski in raznovrstno opelo. Brez dvoma so ostanki iz rimskih časov.

(Mrtvega) so našli v gozdu dne 4. t. m. 65-letnega kočarja J. Cinkelna iz Grčaric na Kočevskem. Našli so ga sedečega pri butari dračja, imel je prestreljeno glavo. Ali je bila kriva smrti neprevidnost ali zločinstvo, dognalo bo sodišče.

(Semnji po Slovenskem od 12.—17. novembra) Na Kranjskem: 12. novembra v Moravčah, Dobrušah, St. Gothardu, Bučki, pri Fari, na Igu, v Laščah, Srednji vasi (Bob.), Razdrtem, Kranji (konjski) Bistrici (Notranj.), St. Martinu pri Litiji, Radečah; 13. novembra v Metliki, Bušiči vasi; 16. v Idriji. Na Štajerskem: 12. nov. na Laškem, v Marebergu, pri St. Mohorju, Ormožu, Lipnici; 14. v Gomilici; 15. v Goličanah, na Vranskem, Radgoni. Na Koroškem: 12. novembra v Zgor. Beli, Šmartnem pri Beljaku, Pliberku. Na Primorskem 12. nov. v Čubedu, Dolini; 17. nov. v Jelšanah.

Društva.

(Kat. društvo rokodelskih pomočnikov v Ljubljani.) Vabilo na domačo Martinovo veselico katero priredi katol. društvo rokod. pomočnikov v Ljubljani v nedeljo, dne 11. novembra 1894 ob 6. uri zvečer v svojem domu, P. ljske ulice št. v. 10. Vspored: 1. »Za dom«, zbor * * * 2. »Vidov dan«, zbor D. Jenko 3. »Lastovki v slovo«, osmospev z bariton-solo A. Sachs. 4. »Novinci«, zbor Volarič. 5. »Pravda«, šaloigra v dveh dejanjih. Prosta zabava. Brez vabila vstop ni dovoljen.

(Čitalnica v Spodnji Šiški.) Vabilo k Martinovi veselici, katero priredi čitalnica v Spodnji Šiški v nedeljo dné 11. novem. t. l. v Koslerjevi zimski pivarni s sodelovanjem sl. godbe c. in kr. pešpolka št. 27. Vspored: 1. Titl: Overture k »Mamons Palast«, svira voj. godba. 2. Fr. Gerbič: »Naj lepši«, poje moški zbor. 3. Zajc: »U boj«, zbor iz opere »Zrinjski«, svira vojaška godba. 4. H. Volarič: »Slovenska pesen«, poje mešani zbor. 5. Gleisner: »Srčne želje«, gavota, svira vojaška godba. 6. M. Hubad: »Slovenske narodne pesni«, poje mešani zbor. 7. Baier: »Venec dunajskih valčkov«, svira vojaška godba. Začetek veselice ob 7. uri zvečer. Vstopnina: 30 kr. za osebo; čč. čitalnični društveniki so vstopnina prosti. K mnogobrojni vdeležbi vabi najuljudnejše odbor.

Telegrami.

Smrt ruskega carja.

Cetinje, 10. novembra. Knez Nikola se osebno udeleži carjevega pogreba in je odpotoval v Peterburg v spremstvu.

Dunaj, 10. novembra. Pešpolk 61, ki imel ime carja Aleksandra III., odpošlje deputacijo k pogrebu v Peterburg.

Pariz, 10. novembra. Nadškof Richard je odredil v nedeljo v cerkvi De Notre Dame povodom carjeve smrti molitve za Rusijo in Francijo.

Dunaj, 10. novembra. Gospodska zbornica ima dne 16. novembra sejo. Na dnevnem redu je drugo branje zakona o kupčijah na obroke.

Dunaj, 10. novembra. Ivan Kindermann, Marehet in tovariši predlagali so v zbornici poslancev, naj se vlada pozove, da predloži nov zakon o vojaški taksi, po katerem ne bode treba občinam pobirati te takse, temveč bodo tisti, ki so zavezani plačevati to takso, tej svoji dolžnosti zadostili sami s priplepljenjem vojaškotaksnih znamk.

Zagreb, 10. novembra. Tukajšnji bančni ravnatelj Frankel, ki je bil že dlje časa melanholičen, se od včeraj pogreša.

Levov, 10. novembra. Tarnopolsko veleposestvo je jednoglasno izvolilo državnega poslanca grofa Pininskega v deželni zbor, strijsko veleposestvo je volilo v deželni zbor veleposestnika Franca Roswadowskega in šolkowsko Zdislava Oberdyskega.

Opava, 10. novembra. Danes so v šleških premogovnikih že skoro vsi delavci delali, le majhno število jih še štrajka.

Berolin, 10. novembra. Profesor Leydén je včeraj imel prvo predavanje po povratku iz Rusije.

Potsdam, 10. novembra. Cesar je vspregel včeraj deželnega ravnatelja hanoveranskega Hammersteina Loxtera, ki bode bajé naslednik ministra Heydena.

Novi Jork, 10. novembra. Po poslednjih poročilih o volitvah bodo republikanci imeli v zbornici nad 100 glasov večine.

Shanghai, 10. novembra. Kakor poročajo poslednja poročila iz Mandžurije, se je kitajska vojna umaknila v gore, kjer trpi glad in mraz. Japonci taboré pri Fing-Wang-Cengu in ne preganjajo Kitajcev. V Port Arthuru je 15.000 Kitajcev, največ novincev, ki se pa najbrž ne bodo mogli dolgo ustavljati.

Svileno blago za plese od 45 kr. do 11 gl. 65 kr. meter — potem črno, belo in barvasto svileno blago po 45 kr. do 11 gl. 65 kr. meter — girdko, progasto, kri. žasto, vzorčasto, damasti itd. (kocih 240 baž in 2000 različnih barv, desinov itd.). Vožnjine in carine prosto. Vzorec na željo. Pisma stanje 10 kr., dopisnice pa 5 kr. v Švico. 12 5—2) 4

Tovarna za svileno blago G. Henneberg (v. in kr. dvorni založnik) v Curihu (Zürich).

Politični razvoj Bolgarije. Odgovor carja Nikolaja II. knezu Ferdinandu bolgarskemu je naredil konec dvomom v mirni razvoj Bolgarije. Po padcu Stambolova so mnogi prorokovali, da Bolgarija propade, ali dogodki so jih postavili na laž. Sebranje se je razpustilo, nove volitve so se izvršile v najlepšem redu, vsa rovanja proti Bolgariji so se razbila ob trdno voljo bolgarskega naroda in njegove vladarske hiše, ki se ni dala spraviti s pota mirnega napredka. Danes je Bolgarija okrepjena v notranjem in znanjem. Vlada je pri otvorenju sebranja pokazala, da je znala vnanjo politiko zavrniti v mirno pot in da hoče gojiti dobre odnose z vsemi vladami, vstevši Rusijo. 59 11

Umrli so:

8. novembra, Milan Wester, profesorjev sin, 8 let, Hradeckega vas 8, črna kiba. — Vincencij Glavan, delavec sin, 3 mesec, Karolinska zemlja 17, božjast.

Tržne cene v Ljubljani

dné 10. novembra.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	6 60	Speh povojen, kgr.	— 64
Rež,	5 10	Surovo maslo, "	— 72
Ječmen,	5 60	Jajce, jedno	— 3,
Oves,	5 20	Mleko, liter	— 10
Ajda,	7 —	Goveje meso, kgr.	— 68
Proso,	5 50	Telečje "	— 64
Koruza,	6 50	Svinjsko "	— 64
Krompir,	2 44	Koštrunovo "	— 36
Leča, hkl.	10 —	Piščanec	— 40
Grah,	10 —	Golob	— 15
Fizol,	9 —	Seno, 100 kgr.	1 96
Maslo, kgr.	— 90	Slama, 100	1 70
Mast,	— 66	Diva trda, 4 kub m.	7 —
Speh svež,	— 56	Diva mehka, 4 "	5 —

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrina na 24 ur v
opazovanja	znakometa v m	točk. obz. na 0-1000			
7. u. zjut	729 0	5 0	sl. vzh.	dež	15 15
9. u. pop.	730 5	6 0	sl. szap.	"	dež
9. u. zveč	732 6	4 0	sl. svah.	"	

Srednja temperatura 5.2 za 0.2° nad normalom.

Stanje avstro-ogerske banke

dné 7. novembra 1894.

(Brzojavno poročilo.)

Bankovcev v prometu	gl.	513.264.000	(— 4.479.000)
Kovinski zaklad	"	306 040.000	(+ 3 083.000)
Listinica	"	190.024 000	(+ 1 376 000)
Lombard	"	33 228.000	(+ 1.071.000)
Davka prosta bančna rezerva	gl.	4.482 000.	

Zahvala.

583 1

Za mnoge dokaze prijateljskega sočutja mejboleznijo in o smrti ter za obilo spremstvo našega nepozabljivega brata, oziroma strija, gospoda

Alojzija Dereani,

kupeca in c. kr. poročnika v rez.

k zadnjemu počitku, izrekamo vis. čast, duhovščini, gospodom pevcem ljublianskim in žuzemberskim, darovalcem krasnih vencev, vsem sorodnikom prijateljem in znancem, najiskrenejšo zahvalo.

Ž uže mberk, dné 8. novembra 1894.

Žalujejoči ostali.

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE
proti katarom
sopilnih organov, pri nahodu, hripavosti in vratnih oteklinah zdravniško priporočane, katera se z vspehom rabi sama ali pomešana z gorčim mliekom. Ta milderzaplajoče, osvježujoče in pomirljivo deluje, pospešuje ločitev sleza in se v tacih slučajih posebno dobro obnese. 51 40 II.
Henrik Mattoni, Karlove vari in na Dunaju.

Samo dve predstavi.

V veliki dvorani „Tonhalle“

na zato nalašč prirejenem odru

v nedeljo dné 11. novembra

prva velika predstava.

Jeden večer v deželi sanj

slovitega iluzijonista in spiritista gospoda

Annetellija

s sodelovanjem spiritistiškega medija gospodičine

Marije Annetelli-jeve.

Iluzije najnovjših izumitev in najizvirnejše izvršbe skrivnostnih, tu ne še izvajanih dozdavnih čudskih in izvornih senzacijskih toček. — Nočna čudesa. — Izginenje medija. — Spiritistična čudesa ali odkritja babjeverstva, izvršuje gospodičina Marija Annetelli-jeva. — Miss Edita, zračna korifeja.

Novo!
Velika iluzija.
Povsodi burno vsprejeta.
Strubajka
perzijska koča ali uklenjeni in izginjeni gospod
Novo!

Plavajoča živa človeška glava nad vodo. — Noetova ladija, Mesečnica. — Velika senzacijska točka: Bliskovito hipno izginenje živega konja s kočijažem na odprtem odru in naglo izginenje živih oseb izmed občinstva v pričo gledalcev.

Blagajnica se odpre ob polu 7. uri. Začetek predstavi ob polu 8. uri. — Pred in med predstavo svira tukajšnja c. in kr. vojaška godba.

Vstopnina: I. prostor num. 1 gl., II. prostor num. 80 kr., III. prostor num. 60 kr.; stojišče 40 kr., za dijake 30 kr.; I. prostor na galeriji 80 kr., II. prostor 60 kr. — Predkupne vstopnice dobivajo se v nedeljo od 9. do 12. ure in od 3. do 5. ure pri blagajnici v Tonhalle. Nadrobne vspretnice dobivajo se po 10 kr. pri blagajnici.

V torek dné 13. novembra 582 1-1
druga in zadnja predstava
s povsem novim vsprejdom.

Spominjajte se
katoliškega sklada
ob raznih prilikah!

Na Najvišje povelje Nj. c. in kr. apostolskega veličastva. Bogato oskrbljena po c. kr. ravnateljstvu loterijskih dohodkov z jamčena

XVII. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

3135 dobitkov v skupnem znesku 170.000 gl. in sicer: 1 glavni dobiček s 60.000 gl., z dvema preddobitkoma in dvema podobitkoma à 500 gl., 1 glavni dobiček s 30.000 gl., z 1 preddobitkom in 1 podobitkom po 250 gl., 2 dobitka po 10.000 gl., 10 dobitkov po 1000 gl., 15 dobitkov po 500 gl., 100 dobitkov po 100 gl., naposled serijski dobitki v skupnem znesku 30.000 gl. — Zrebanje se bo vršilo nepreklicno dné 20. decembra 1894. — Srečka stane 2 gl. avstr. velj.

Podrobnejša določila ima igralni načrt, ki se dobiva brezplačno s srečkami pri oddelku za državne loterije Dunaj, I., Riemergasse 7, II. Stock, im Jakobshofe, kakor tudi po mnogih prodajalnicah. — Srečke se pošiljajo poštne proste.

Na Dunaju, v septembru 1894. 5:8 6-4

C. kr. ravnateljstvo loterijskih dohodkov,
188 6-1 oddelek državne loterije.

MATIJA HORVAT,
čevljarski mojster,
v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 32,
priporoča se prečast duhovščini in sl. občinstvu v obilo naročanja raznovrstnega
Obuvala
katera izvršuje cenó, pošteno, iz zanesljivo trpežnega blaga in po zahtevi od najčnejše do najprostejše oblike. 16 12-11

solidno blago
Janeza Dogan-a
mizarski obrt
v Ljubljani, na Dunajski cesti šte. 15
(v Medjatovi hiši)
priporoča svojo dobro vrejeno zalogo
raznovrstnega politiranega
in likanega pohištva.
Garniture, divane, madrace od 16 gl. do 40 gl., madrace na peresih 10 gl., dratene madrace 8 gl. 50 kr., pulte za mašne knjige itd. Naročila se točno izvršujejo. Cenilnik z podobami zastoj in fraulo. 28 (12-11)
Največja izbira Najnižje cene

Najsigarnejše in najboljše
nalaganje glavnice

je v
4% zastavnih pismih gališkega zemliško-kreditnega društva.

Isti osiguravajo

več nego 4odstotno obrestovanje ter so

pupilarno varna,
davka in fatiranja prosta,
sposobna za kavoje,

osebno zavlaganje častniških ženitvenih kavolj; razven teh prednosti je vs. duov. vs. vseh 100 gl. zastavnih pisem osigurana z gl. 953-33 hipotekarne vredno.

Ta zastavna pisna delo so po dnevem kurzu pri

J. C. Mayerju, menjalnica in bančni zavod
v Ljubljani. 297 48

**Vsi stroji za kmetijstvo
vinarstvo in moštarstvo!**

Mlatilnice, vitla, trisire
čistilne mlinske in žito
remalnice za krme
Avtomatični
aparati proti porosopari
tlačilnice za vino
tlačilnice za sadje
mlinske za sadje
predmete za klet, sesalnice za vse namene, kakor v
občo: vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in moštarstvo
razpoložljive v najnovjših, najboljših konstrukcijah

IG. HELLER, DUNAJ
2/2 Praterstrasse Nr. 49.

Najkvalitetnejši popeli. — Jamstva. — Stroji se daje na posojilo.
Črna se na zvezo snižala! — Preizkuševalca zlatim popeli!

272 1b-12

China Serravallo z železom

neobhodno potreben oslabelim in prebolelim

Vzbuja slast do jedi, krepi živce, čisti kri.

Srebrna svetinja: XI. zdravniški kongres v Rimu 1894,
Zlata svetinja: Mejnarodna razstava v Benetkah 1894
Zlata svetinja: Mejnarodna razstava v Kielu 1894,
Zlata svetinja: Mejnarodna razstava v Amsterdamu.

Jako ga priporočajo zdravniške avtoritete, kakor dvorni svetnik profesor dr. baron Krafft-Ebing, profesor dr. vitez Mosevig-Moorhof, profesor dr. Schauta, prof. dr. Monti, profesor dr. Neusser, primarij dr. vitez Nicolich itd.

To odlično zdravilno, okrepčevalno sredstvo zaradi dobrega okusa jako radi uživajo otroci in ženske.

Prodaja se v steklenicah po pol litra in po litru v lekarnah.

Lekarna Serravallo v Trstu.

578 30-2

Razpošiljalnica zdravil na debelo. Ustanovljena 1848.

Glavno zalogo v Ljubljani ima: **Lekarna Piccoli** na Dunajski cesti, nadalje tudi **Mayr, Grečelj, Mardetschlaeger.**

Tovarna cerkvene oprave.

Premovana 1873, 1881.

Jožef Deiller,
tovarna cerkvene oprave in izdelovalnica paramentov,
Dunaj, VII., Zieglergasse 27.
Zastopnik: Frane Brückner.

Na dogovorjena naročila se izdelujejo vsi cerkveni paramenti, kakor:

pluviali, dalmatike, velumi, štole, baldahini, bandera itd. itd., pa tudi **cela mašna obleka** v najpravih oblikah.

54 26-21

Cerkveni paramenti.

Cerkvena oprava.

Umjetljino vezanje.

Jubilejske ustanove.

Podpisana zbornica razpisuje za leto 1894

osem cesar Francišek - Jožefovih ustanov po 25 gl.

za onemogle obrtnike vojvodine kranjske.

Prošnje naj se vpošljejo zbornici do **25. novembra t. l.** in priloži naj se jim od župnijskega in občinskega urada potrjeno dokazilo, da je prositelj kakor obrt samostojno (na svojo roko) izvrševal, da zdaj zaradi onemoglosti ne more več delati in da je ubog.

V Ljubljani, dne 5. novembra 1894.

Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko.

Objava.

Krize v Novem Yorku in Londonu niso prizanesle evropski celini in je velika tovarna za srebrno blago prisiljena, vso svojo zalogo brez vsake odškodnine delavske moči. Pooblaščen sem izvršiti to zalogo in pošljam slednjemu nastopne stvari proti odškodnini gl. 6-60 in sicer:

- 6 komadov lajtnih namiznih nožev s prstno angliško ostrico;
- 6 komadov amer. patent-srebrnih vilic iz jednega komada;
- 6 kom. amer. patent-srebrn. jedilnih žlic kavinih
- 12 komad amer. patent-srebrna zajemalnica za juho;
- 1 komad amer. patent-srebrna zajemalnica za mleko;
- 2 kom. amer. patent-srebr. kupice za jajca
- 6 kom. angl. Viktorija čašice za podklado,
- 2 komada efektnih namiznih svečnikov;
- 1 komad cedilnik za čaj;
- 1 komad najfinjša sipalnica za sladkor

44 komadov vkupe samo gl. 6-60.

Vseh teh 44 predmetov je poprej stalo gl. 40-ter je je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gl. 6-60. Američansko patent-srebro je ven in ven bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da le-ta inzerat ne temelji na

nikakšni slepariji

zavezujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago povšeč, povrniti brez zadržka znesek, in naj nikdo ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot

prekrasno ženitno darilo

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se edino le v glavni agenturi zjedinenih ameriških tovarn patent-srebra

A. Hirschberga

na Dunaji, II., Rembrandtstr. 19. — Telefon št. 7114.

Pošilja se v provincijo proti povzetju ali če se pošlje svota naprej.

Čistilni prašek zraven 10 krajoarjev.

Pristen le z zraven natisneno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izleček iz pohvalnih pisem.

Texing, Gor. Avstrijsko, 21. svečana 1892.

Slučajno sem videl pri Njega svetlosti grofu Wurmbrandu Vaše garniture ter se prepričal o nje lepoti in cenosti. **Jožef Forst, župnik.**

580 5-1 Ouisca, dne 20. decembra 1893.

Vaše blagorodje!

... upam, da bodem ravno tako zadovoljen z novonaročeno garnituro, kakor sem bil lani.

Z velespoštovanjem

Henrik Kodum, postajni vodja. Ouisca (na Primorskem.)

Obrtniki in trgovci,

375 26-19

člani konservativnega obrtnega društva v Ljubljani,*

priporočeni osobito cenj. naročnikom z dežele:

*) Oni obrtniki, člani konserv. obrtnega društva, kateri želé mej to naznanilo uvrščeni biti, zglasé naj se pri upravnistvu „Slovenca“.

Belec Anton klepar v Šent-Vidu pri Ljubljani.	Hinterlechner Karol čevljar v Ljubljani, Francovo nabrežje 23.	Schmelzer Bertr. stolar v Ljubljani, ob St. Jakobskem mostu.
Blaznik L. v Ljubljani, Stari Trg št. 12. Zaloga najraznovrstnejšega galanterijskega blaga.	Jager Janez mesar v Ljubljani, v mestni kolibi p. mes. mostu.	Šega Jakob jermenar v Ljubljani, Poljanska cesta.
Bončar France pleskar v Ljubljani, Rimska cesta.	Kovač France čevljar v Ljubljani, Sv. Petra cesta.	Šerik Ivan krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta.
Boucon Andrej stolar v Ljubljani, Dunajska cesta št. 7. priporoča največje zalogo najraznovrstnejših stolov natančno in trajno iz najboljših tvarin izdelanih.	Kozak Josip mesar v Ljubljani, Semeniško poslopje.	Škrabec M. klepar v Ljubljani, Kongresni trg
Breskvar France preje L. Šverljuga knjigevez, v Ljubljani, Stolno župnišče.	Kregar Ivan pa-ar in srebrar v Ljubljani Poljanska cesta št. 8. opozarja pred duhovščino in cerkv. predstojništva na izvrstno urejeno delalnico, v kateri izdeljuje vsakovrstno cerkveno posodo in orodje iz najzanesljivejše kovine, zlata in srebra po najnižji ceni.	Šturm Franc krojač v Ljubljani, na Bregu št. 14.
Čamernik Ignacij kamnosek v Ljubljani, Poljske ulice št. 49.	Matkovič Dragotin brivec v Ljubljani, Pred škofijo	Tomc France pozlatar v Ljubljani, Streliške ulice
Černe Jožef urar v Ljubljani, Sv. Petra cesta 2.	Maté Avgust čevljarski mojster v Ljubljani, Sv. Petra cesta 2.	Tomšič Luka vetnar v Ljubljani, Poljanske ulice
Čermelj Jernej trgovina z južnim sadjem in zelenjadjo v Ljubljani, Semeniško poslopje.	Mihelič M. ščetar in zaloga krtač v Ljubljani Florjanske ulice št. 40. Šelenburgove ulice.	Uran & Večaj pečarja v Ljubljani, Igriške ulice.
Dolenc Oroslav svečar v Ljubljani, Gledališke ulice priporoča pristine čebelno-voščene sveče voščene zvitke in med. Zaloga pristnega brinja in brinjevoa. Vse po najnižji ceni.	Ozelj Gabrijel tapetnik v Ljubljani, Tržaška cesta.	Velkavrh Fr. jermenar v Ljubljani, Sv. Petra cesta.
Dostal Karol tapetnik v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 31.	Paušner Franc krojač, v Ljubljani, Valvazorjev trg 4 (poleg okrajnega glavarstva).	Vilhar L. urar, v Ljubljani, Vodnikove ulice (poleg Katol. Tiskarne).
Brata Eberl slikarja napisov, stavbinska in pohištvena pleskarja, tovarna za oljnate barve, lak in pokost, Ljubljana, Franciškanske nlice št. 4. P. n. občinstvo opozarja posebno na izdelke, katere sva razstavila na obrtniški razstavi v deželnem mu- zeji „Kudolfsaum“.	Pauer Friderik pekár v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 50.	Virk Sebastijan čevljar v Ljubljani, Sv. Petra cesta.
Erjavec Alojzij, (preje Zor) čevljar, v Ljubljani, Čevljarske ulice 3.	Perko Franc sobni slikar v Ljubljani, Florjanske ulice.	Zalaznik Jakob slačičarski in pekovski mojster v Ljubljani, Stari Trg št. 21, priporoča štirikrat na dan sveže, ukusno, zdravo in slastno slačičarsko in pekarsko pecivo.
Fajdiga Filip mizar v Ljubljani, Slonove ulice.	Petrič Fr. trgovina z manufakturnim blagom v Ljubljani, Špitalske ulice.	Zadnikar Henrik pasár in srebrar v Ljubljani, Sv. Petra cesta 17. izdeluje iz najboljših tvarin najraznovrstnejšo cerkveno posodo in orodje po najnižji ceni. Popravi in prenovi stare predmete.
Fajdiga Ivan mokar v Ljubljani, Križevniški trg, blizala na Vrhnikih priporoča in ima vedno v zalogi vsakovrstno moko in otrobo po prav nizki ceni.	Rebek Josip ključar v Ljubljani, Francovo nabrežje, zaloga ključev iz aluminija vseh elektrotehničnih priprav hišnih telegrafov itd.	Ignacij Žargi v Ljubljani, Sv. Petra cesta 4. Trgovina z manufakturnim in drobnim blagom. Zaloga najnovjših kravat, različnega perila, zimskega blaga itd. Velika zaloga nagrobnih vencev in šop- kov. Zaloga vseh potrebnih za krojače in šivilje.
	Sever Primož mizar za hišno opravo v Ljubljani, Gradaške ulice št. 22.	

Surovo maslo

oziroma surovo maslo za čaj, maslo, fina smetana za kavo, sir in skute, sveže mleko se dobivajo vsak dan sveže

v prodajalnici v semeniškem poslopju nasproti sadnemu trgu

Mojim veleocenjenim kupovalcem izrekam za dosedanje zaupanje svojo zahvalo ter se priporočam osobito duhovniškim gospodinjam z zagotovitvijo, da si bodem vedno prizadevala v vsakem oziru popolnoma zadostiti. — Z velespoštovanjem

584 8-1

Jera Lipovšek.

Na prodaj je
lajna na piščali
(Drehorgel)

katera igra devet komadov; tri nabžne ter šest valčkov in polk. Visoka je 53, dolga 56 cm; popolnoma nova, elegantna, nepoškodovana. Cena samo 30 gld. 577 2-2
Pismene ponudbe na R. S., poste restante Vipava, Kranjsko.

Franc Ivan Kwizda,
c. in kr. avstr.-oger. in kr. rumunski dvorni založnik.

Ze nad 30 let z najboljšim vspehom v rabi v mnogih dvoih hlevih, v znamenitejših zasebnih in vojaških hlevih, okrepčuje pred in ojačuje po velikih naporih, pri izpahenju, otrplosti itd. ter ojači konja za izredno težko vožnjo in tek.

Kwizdov restitucijski fluid

c. in kr. priv. voda za umivanje konj.

Steklenica velja 1 gld. 40 kr. V.

Glavna zaloga: Okrožna lekarna, Korneuburg p. Dunaju.

Pri nakupovanju pazi naj se na varstveno znamko ter zahteva 135 20-14

Kwizdov restitucijski fluid.

Dobiva se v vseh lekarnah in droguerijah.

Želodčne kapljice

koje p. n. občinstvo navadno zahteva pod imenom Marijinceljske kapljice.

Te kapljice so zelo propešne (provzročujejo slast do jela, razstvarjajo sliz, so pomirljive in olajšujejo, ustavljajo krč in krepejo želodec); rabijo pri nape-njanji in zapečenosti, preobloženem želodcu, jedili in pljačami itd.

Steklenica z rabilnim navódom velja 20 kr., tucat 2 gld., 3 tucate samo 4 gld. 80 kr.

Priporočaj jih

Lekarna Trnkóczy

479 9 zraven rotovža v Ljubljani.

Pošiljajo se vsak dan po pošti proti povzetju.

Naznanilo.

Dné 19. novembra 1894 dopoldne od 11. do 12. ure bode v notarski pisarni v Rudolfovem

prostovoljna dražba

na 5650 gld. cenjene Böhmove hiše št. 210 s pritiklino v Rudolfovem.

Dr. Albin Poznik,

c. kr. notar.

570 3-3

St. 10577.

Razpis.

574 3-2

Izpraznena je

služba okrožnega zdravnika v Litiji.

Prosileci za to službo vložé naj svoje pravilno podprte prošnje

do 20. novembra t. l.

pri deželnem odboru kranjskem.

Deželni odbor kranjski,

v Ljubljani. dné 8. novembra 1894.

Rojansko posojilno in konsumno društvo

vpisana zadruga z omejenim poročtvom

v Rojanu pri Trstu

priporočá čast. duhovščini in drugim redoljubom na deželi svojo bogato preskrbljeno

prodajalnico in zalogo jestvin

v Trstu, Via Belvedere št. 3,

kjer se prodaja vsakovrstno kolonijalno blago najboljšé vrste in po ugodnih cenah. — Razpošilja se po pošti in s tovarnim vlakom. Ceniki na zahtevanje franko.

Tudi pošilja raznovrstna

okoličanska, istrska in laška vina

v sodčih po 28 litrov in več.

Čast. duhovščina, trgovci in drugi redoljubi na d. želi naj se blagovolé prepričati sami ter podpirati s svojimi naročili edino slov. neko narodno podjetje v Trstu.

Društveno predstojništvo.

582 2

Uzoreci so na razpolaganje.

Primerna priložnostna darila!

Friderik Hoffmann,

urar. 447 10-6

na Dunajski cesti v Ljubljani,

priporočá svojo

zalogo vseh vrst

žepnih ur

v zlatu, srebru, tulí, jeklu in niklu

ravno tako tudi

nihalnih, stenskih in budilnih ur

in le dobre do najfinejše kakovosti po najnižjih cenah.

Specijalitete in novosti žepnih, nihalnih, stenskih in budilnih ur so vedno v zalogi.

Poprave se dobro in solidno izvršujejo.

Znižane cene!

ANDR. DRUŠKVIČ

trgovec z železnino v Ljubljani, Mestni trg št. 9 in 10 prodaja kakor bi bila

„razprodaja“

vse potrebno za stavbe, kakor cement, traverze, železniške šine za oboke, kovanja za okna in vrata, lopate, krampe, štorje itd. itd., vsakovrstno kuhinjsko orodje, poljedelska orodja, posebno v veliki izberi

drevesa (pluge)

štedilna ognjišča in njih posamezne dele, pozlačene nagrobne križe in sploh vse v njegovo stroko spadajoče.

Posebno pa opozarjam gg. krčmarje na svojo veliko zalogo vsakovrstnih ledenic (Eiskasten) za pivo in jedila in gg. posestnike žag na izborne vodne žage in pile, za kojih jakovost se jamci.

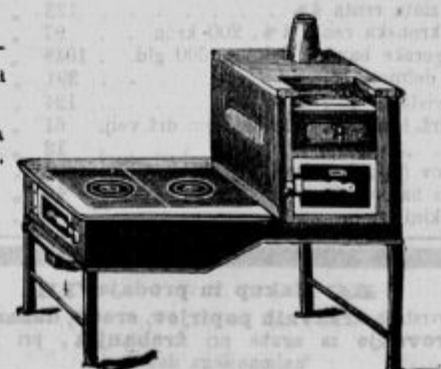
Zunanja naročila se takoj in vestno izvrše. Kar bi ne ugajalo, se radovoljno zamenja stolako se kupljeno blago radovoljno pošilja na dom ali na napovedani kraj.

Ceniki pošiljajo se na zahtevanje brezplačno in franko. 159 28

Kovači! Tu kupujete železo najceneje, pri pošteni vagi in prijazni postrežbi. Poskusite, in se bode te prepričali!

CARBOLINEUM!

Josip Černe, urar v Ljubljani.

Sv. Petra cesta št. 2
 priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu svojo veliko zalogo zlatih, srebrnih, tula- in raznih

žepnih ur

iz najmenitnejših tvornic, kakor: Longines ad Francillon v Švici, Schaffhausen, Glashütte i. dr. Dalje koledarske ure z in brez luninih spremenov, du-najske ure z nihalom, budilnice in vsakovrstne ure za domačo rabo. Poprave izvršuje točno in po primeri ceni. 500 20-9

Za vojake in dijake znižana cena. 25

Aleksander Götzl

podobar in pozlatar

v Ljubljani, Gledališke ulice šte. 8

opozarja prečast. duhovščino in cerkvena predstojništva na svojo dobro urejeno

podobarsko in pozlatarsko delalnico

v kateri izdeluje vsa v njegovo stroko vštetojoča se dela natančno, vestno, po poslanih narisih ali lastnih načrtih po možno nizkih delu primernih cenah.

V zalogi ima vsakovrstna razpela, pripravna za misijone, procesije, šole in zasebna stanovanja.

Naročila na križeva pota izvršuje prav ukusno in lično. 114 40-38

626 24-21

Objava.

Sladna kava, katero izdeluje tvrdka Frana Kathreinerja in naslednikov v Stadlau-Dunaju, ima zares pred drugimi izdelki merodajno prednost, da ima prav kavi podoben okus in je torej najboljše nadomestilo za zdravju škodljivo navadno kavo.

Jaz torej morem vsakemu priporočati popolnoma okusni in zdravi Kathreinerjev izdelek in opetovano izjavljam, da sem zaradi teh prednostij dal gospodu Francu Kathreinerju pravico, pod mojim imenom svoj slad, kavo v celih zrnih, prodajati, zatorej nema nobena druga firma jedine pravice posluževati se mojega imena. S. Kneipp, kat. župnik.

Tudi kbt dodatek k navadni kavi se Kathreinerjevi Kneippa sladni kavi odkazuje prvo mesto, ker ima svojstva, katerih dosežanji surogati nikogar nimajo. 20

Previdnost! Vzemite le bele originalne zavitke s podobo gosp. Kneippa in z imenom **Kathreiner!**

Ne kupujte

malovrednih urarskih izdelkov pri tujih tvrdkah, ako se hočete izogniti takojšnjim dragim popravilom! Komur je na tem, da kupi zanesljivo in natančno kazočo

nikelnato, srebrno ali zlato

žepno uro z verižico

naj naroči pri domači tvrdki

FR. ČUDEN

v Ljubljani, Mestni trg (nasproti rotovžu)

kateri garantira za dobro blago leto dnij in kateri ima v zalogi tudi budilnice, stenske ure itd. itd.

Izborna zaloga

verižic, uhanov, prstanov, naprsnih igel, okraskov, zapestnic itd.

Ceniki s podobami so franco na razpolago. 158 35

Pod Trančo **J. SOKLIČ** Gledal. ulice št. 1 št. 6

v Ljubljani
 priporoča osobito prečast. duhovščini in sl. občinstvu v mestih in na deželi izberno svojo zalogo

cilindrov, mehkih in trdih klobukov 126 52-35 turistskih klobukov, čepic

Tovarniška zaloga
 lodnatih klobukov c. kr. deornih zadožnikov A. J. Richter v Gradcu.

po raznovrstnih kakovosti blaga primerno nizkih cenah

Katoliška Tiskarna
 priporoča raznovrstne vizitnice po nizki ceni.

Najboljši in najcenejši vir nakupovanja

239

na vitle, vodno ali parno gonilo itd. je pri (52-30)

kmetijskih strojev in orodja

Strojev za vinarstvo

vsakovrstnih sesalk

pralnih strojev ovijalnikov, zravnalnikov perila

patentovanih mlinov

za domačo uporabo,

Avgustu Kolb, tovarna strojev

Dunaj, II., Pasettistrasse 29-31.

Prijazna poštena postrežba. — Ugodni plačilni pogoji. — Jamčenje.

Ilustrovani ceniki zastoj in franko.

Iščem prekupevalce in poštene zastopnike.

Zaloga in zavod za izvršitev obleke za prečast. duhovščino

„pri rudečem križu“

623 52-47

Viljema Skarda

IV., Wattergasse 1, Dunaj, IV., Favoritenstrasse 28

priporoča za zimo 1894/95:

Gorko zimsko obleko

kot: Havelok, zimske suknje, vsakovrstne kožuhe za potovanje in mestno uporabo, duhovniške suknje, zimske hlače, talare, in reve-rende.

Liturgično opravo

natančno po cerkvenih predpisih izvršeno:

birete, kolarje, naprsnice, vsakovrstne duhovniške čepice.

Paramente preskrbuje po najnižji ceni.

Izvršuje se točno, iz najboljšega, trpežnega blaga, natančno izdelano; neugajajoče vzame se nazaj.

Plačuje se tudi na obroke. — Blago po meri je na razpolago. Ceniki in vzorci na zahtevo brezplačno.

Dunajska borza.

Dné 10. novembra.

Skupni državni dolg v notah	99	gld.	95	kr.
Skupni državni dolg v srebru	99	"	90	"
Avstrijska zlata renta 4%	124	"	40	"
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	99	"	40	"
Ogerska zlata renta 4%	123	"	35	"
Ogerska kronska renta 4%, 200 kron	97	"	45	"
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1048	"	"	"
Kreditne delnice, 160 gld.	391	"	25	"
London vista	124	"	65	"
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	61	"	15	"
20 mark	12	"	22	"
20 frankov (napoleonor)	9	"	92	"
Italijanski bankovci	46	"	30	"
C. kr. cekini	5	"	90	"

Dné 9. novembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	148	gld.	50	kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	164	"	50	"
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	199	"	50	"
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	98	"	40	"
Tisine srečke 4%, 100 gld.	143	"	25	"
Dunavske vravnave srečke 5%	129	"	25	"
Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	107	"	50	"
Posojilo goriškega mesta	—	"	—	"
4% kranjsko deželno posojilo	67	"	50	"
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98	"	70	"
Prijoritete obveznice državne železnice	220	"	—	"
" južne železnice 3%	165	"	75	"
" južne železnice 5%	129	"	50	"
" dolenskih železnice 4%	98	"	50	"

Kreditne srečke, 100 gld.	196	gld.	—	kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	141	"	50	"
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	17	"	70	"
Rudolfove srečke, 10 gld.	23	"	50	"
Salmove srečke, 40 gld.	69	"	—	"
St. Genois srečke, 40 gld.	72	"	—	"
Waldsteinove srečke, 20 gld.	50	"	—	"
Ljubljanske srečke	24	"	75	"
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	178	"	50	"
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3475	"	—	"
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	520	"	—	"
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	108	"	75	"
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	72	"	—	"
Montanska družba avstr. plan.	102	"	40	"
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	173	"	—	"
Papirnih rubljev 100	131	"	—	"

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri izrebanju, pri izrebanju najmanjšega dobitka. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
 Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnih.